

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglaš v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), JULY 28, 1943.

ŠTEVILKA (NUMBER) 174

Adamičeva brzojavka predsedniku Rooseveltu

Louis Adamič, ameriški pisatelj in predsednik Zedinjenega odbora ameriških Srbov, Hrvatov in Slovencev, je poslal predsedniku Rooseveltu ob strmo-glavljenu Mussolinija sledečo brzojavko:

Gospod predsednik, Bela hiša, Washington, D. C.
Cenjeni gospod predsednik: To brzojavko Vam pošiljam v svoji lastnosti kot predsednik nedavno organiziranega Zedinjenega odbora Amerikancev, srbskega, hrvatskega in slovenskega porekla. Mi želimo izraziti svoje globoko zadoščenje nad padcem Mussolinija, čigar dvajsetletni teroristični režim je bil v prokletstvo ne samo italijanskega ljudstva, temveč še posebno za 600.000 Slovencev in Hrvatov, katerih dežele so bile dodeljene Italiji na podlagi tajne londonske pogodbe iz leta 1915, in sicer navzlic dejstvu, da je Vaš veliki predhodnik Woodrow Wilson protestiral proti nji.

Nas odbor je strogo ameriška organizacija. Njegova svrha je v prvi vrsti ojačenje edinstva Amerikancev jugoslovanskega porekla za vojno prizadevanje in stremeljenje za besedo v po-

Nove laške stranke, med njimi socialistična in komunistična, zahtevajo kaznovanje fašističnih krivcev

Premier Churchill je izjavil, da mora Italija iz vojne, ali pa bo bombardirana, porušena in požgana od enega konca dežele do drugega.

Winston Churchill, angleški premier, je včeraj govoril v nižji zbornici, kjer je zahteval brezpogojno kapitulacijo Italije. Premier je zanikal govorice, da se je maršal Pietro Badoglio, novi italijanski premier, približal zaveznikom in jim ponudil mir.

Hitler nervozen
Adolf Hitler pa je med tem prihitel na vrat na nos z letalom z ruske fronte v Berlin, kar je posledica Mussolinijevega strmoglavljenja.

Proklamacija petih strank
Proklamacija, ki jo je izdalo pet novih oziroma starih političnih strank, katere pa so bile vseh 21 let fašističnega režima zatrite, zahteva takojšen mir in kaznovanje fašističnih zločincev. Med temi petimi strankami sta tudi socialistična in komunistična stranka!

Kako je bil Musso strmoglavljen

Danes se je tudi doznalo, kako je bil Mussolini strmoglavljen. Tekom nedeljske seje glavnega fašističnega sveta, ki je trajala deset ur, je Dino Grandi predložil resolucijo, s katero je zahteval Mussolinijev odstoj. Njegova resolucija je bila sprejeta z 19 glasovi proti 7, nakar je fašistični svet izjavil, da je pripravljen formirati novo vladno brez Mussolinija. Takrat pa je nastopil kralj, ki je to ponudbo odklonil ter imenoval maršala Badoglija za premierja in vojaškega diktatorja Italije. S tem je bilo konec fašistične vladne, ki je jezdila dolgih 21 let na tilniku italijanskega ljudstva.

VOJNA V RU-SIJI IN NA SICILIJI

Orel bo vsak čas padel v rusko oblast. — Zavezniki sestrelili 23 ogromnih nemških transportnih letal.

LONDON, sredi 28. julija. — Ruske čete potiskajo Nemce nazaj z udarci, ki so slični udarcem kladi, ter so se približale od treh strani mestu Orlu, pri čemer so zavzele nad 50 obljubljenih krajev. Padec Orla je samo še vprašanje časa.

VOJNA NA SICILIJI

Ameriške čete, ki prodirajo ob obali, so snoči prodrle okraj kraja Cefalu na Siciliji, katero mesto leži 40 milj vzhodno od kraja Termini.

Zavezniško letalstvo je prekrizalo načrte Nemcev, ki so nameravali poslati po zraku svoja ojačenja na Sicilijo. V nedeljo so sestrelili zavezniški letalci nad Messino in Sicilijo 21 ogromnih nemških transportnih letal, natrpanih z vojaštvom. Istega dne pa so sestrelili še dve super-letali, katerih vsako je zmoglo nesti 100 mož.

Pri teh napadih na nemške transporte je bilo izgubljenih samo eno zavezniško letalo.

OBLETNICA SMRTI

Jutri zjutraj ob 8. uri se bo v cerkvi sv. Kristine brala zadušnica ob priliki obletnice smrti Ernesta Jakomina. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se udeležijo.

V BOLNIŠNICI

V Mt. Sinai bolnišnici se nahaja Mrs. Jennie Prime, 19701 Naumann Ave., dobro poznana kulturna delavica in članica pevškega zbora Jadran ter dramskega društva Anton Verovšek. Prijateljice jo lahko obiščejo, mi ji pa želimo skorajšnjega okrevanja!

SEJA NA RECHER AVE.

Seja kluba društev Slovenskega društvenega doma na Recher Ave., se bo vršila v petek, dne 30. julija, ob 8. uri zvečer. Članstvo posebno pa zastopnike društev se prosi, da se seje gotovo udeležijo.

Poročila iz Madrida naznanjajo, da si fašistični uredniki odpenjajo svoje fašistične znake ter jih skrivajo kakor bi bili razbeljeni. Poročilo je tem bolj značilno, ker prihaja iz Madrida.

Casopis Gazetta poroča, da je bilo že mnogo fašističnih klubov, zlasti v Bologni in okolici, napadenih in požganih.

Komentarji časopisja

Milanski časopis "Corriere Della Sera" komentira v svojem uvodniku: "Končno smo zopet svobodni."

"Snoči ni v Milanu nihče spal," pravi časopis. "Mi, časnikarji, smo delali z resničnim veseljem in navdušenjem. Kar težavno nam je, izdelati danes časopis, če pomislimo, da nam je bilo dvajset let vse diktirano, kar smo objavili. Veselje in radost ljudstva je fantastična."

K temu listu je prispela deputacija, ki je apelirala na list, naj zahteva takojšnjo osvoboditev političnih jetnikov.

Novi grobovi

FRANK CIRK

Snoči je umrl v Charity bolnišnici Frank Cirk, star 59 let, stanujoč na 1531 E. 41 St. Pogreb oskrbuje Zeletov zavod.

NOVOROJENČEK

V Glenville bolnišnici je včeraj zjutraj umrl prvorojenček, dva dni star sinček družine Charles in Julia Lasco. Materino dekleško ime je bilo Jerie, stanujoča na 1170 E. 76 St. — Mladi oče se nahaja pri vojakih v North Carolina, odkoder pride na pogreb. Čas pogreba še ni določen.

AGNES KOROŠEC

V torek zjutraj je preminila v Glenville bolnišnici Agnes Korošec, rojena Mah, stara 53 let. Stanovala je na 22376 Ivan Ave. Pokojnica je bila doma iz vasi Zagorica, fara Čatež na Dolenjskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 31. leti. Bila je članica društva Marije Vnebovzete št. 103 ABZ, društva sv. Kristine št. 219 KSKJ, podr. št. 32 SZZ, in Oltarnega društva fare sv. Kristine.

Tukaj zapuščila zalujočega soproga Martina, hčeri Agnes Erjavac in Lilian ter štiri sinove: Freda, Pvt. Martina, Pvt. Henryja in Williama, dva brata Antona, ki se nahaja v Madison, O. in Josepha, v starem kraju pa brata Ignaca.

Pogreb se bo vršil iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St. v cerkev sv. Kristine in nato na Calvary pokopališče.

Bodi pokojnikom ohranjen blag spomin, preostalih pa naše sožalje!

MARIJA VOLČANŠEK

Po dolgi bolezni je danes ob 8. uri preminila na svojem domu Marija Volčanšek, rojena Sket, v starosti 77 let. Doma je bila iz vasi Rogaska Slatina, fara Logatec na Spodnjem Štajerskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 43. leti.

Pokojna blaga žena zapuščila tri zalujoče sinove: Ladislava, Edwarda in Jacoba, ter tri hčere: Pauline Perhavec, Louise Ferfolia in Alice Van Cott, dva pravnuke in 21 vnukov, v starem kraju pa tri sestre in dva brata.

Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob 8:30 uri iz hiše žalosti, 3564 E. 82 St., v cerkev sv. Lovrenca ter na Calvary pokopališče pod vodstvom Louis L. Ferfolia pogrebnega zavoda.

Bodi pokojnici ohranjen blag spomin, preostalih pa naše sožalje!

HIMEN

V soboto, 3. julija sta se poročila v Sacred Heart cerkvi v Tampa, Fla., Mary Lekson, hči družine Mr. in Mrs. John Lekson, in korporal Louis Pierce, ki se nahaja v vojaški službi v MacDill Field, Tampa, Fla. Zenin je sin družine Mr. in Mrs. Frank Pierce, 16102 Holmes Ave.

Tovarišica neveste je bila njena sestra Miss Josephine Lekson, tovariš pa saržent Andrew Sattler, MacDill Field. Nevesta bo ostala pri svojem soprogu do začetka avgusta meseca, ko se zopet pojvne v Cleveland. — Novoporočencema čestitamo in želimo vse najboljše v zakonskem življenju!

Naši fantje-vojaki

Pri vojakih se nahaja od januarja meseca, Pvt. Ed. Ursic, sin družine Mr. in Mrs. Joseph Ursic, iz Windsor, O. Njegov naslov je: Pvt. Ed. Ursic, 766 M. P. Bn. Co. C., Camp J. T. Robinson, Arkansas.

Mr. in Mrs. Matt Potocnik, 1268 E. 168 St., sta prejela vest, da je bil njih sin Frank povčan v korporala. Njegov naslov je: Cpl. Frank R. Potocnik, 35854721, Hq. and Hq., Btry 66 Div. Artillery, A. P. O. 454, Camp Blanding, Florida.

Na dopust je prišel Lt. Stanley F. Zagar, sin poznane družine Mr. in Mrs. Zagar, 9306 Parmalee Ave. Tu bo ostal do pristne št. 219 KSKJ, podr. št. 32 SZZ, in Oltarnega društva fare sv. Kristine.

Poznana družina Mr. in Mrs. John Lekson, 1209 E. 173 St., ima štiri sinove pri vojakih. Njihovi naslovi so:

1st Lt. J. S. Lekson, O-1283799, A.P.O.—469, Hq. Co. 1st Bn., 504 Inf., c/o Postmaster New York, N. Y. Bil je med prvimi, ki so bili vpoklicani k vojaški službi, še predno je bila napovedana vojna. Sedaj se nahaja nekje v Afriki.

Edward Lekson S 1/c, 32 N.C.B., C-6, c/o Fleet Post Office, San Francisco, Calif. Pri mornarici se nahaja že leto in pol ter je sedaj v Alaski.

Pri trgovski mornarici pa je Ludvick, čigar naslov je: Ludvick Lekson, Ph. M. 3/c, U.S.M. S. O. S. Neptune Beach, Alameda, Calif. V službi je že leto dni.

Dne 15. julija t. m. pa je odšel k vojakom Max. Njegov naslov je: Pvt. Max A. Lekson, 35066923, 408 On. Gr. Sq. 1 Plt. A., Basic Training Center No. 4, A.A.F.T.C., Miami Beach, Fla.

Kupujte vojne bonde, in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

PAPEŽ PIJ ŽE BAJE POSREDUJE ZA MIR Z ZAVEZNIKI

Važen govor predsednika Roosevelta nočoj ob 9:30.—Velike homatije v Italiji

LJUDSTVO POBIJA FAŠISTE

WASHINGTON, — Predsednik Roosevelt stoji trdno ob strani Churchilla in njegovega svariata Italianom, da se morajo brezpogojno predati, ali pa prevzeti nase strašne posledice vojne, ki bo zavirala od enega konca Italije do drugega.

Predsednik na radiu

Predsednik Roosevelt bo nočoj ob 9:30 govoril po radiu; njegov govor bo oddajal preko vseh radio-postaj po vsem svetu.

"Mali kralj — tepčec"

Predsednik Roosevelt je istočasno včeraj ožigosal radio-odajo, ki jo je oddajal Office of War Information v Italijo in v kateri je govornik imenoval kralja Viktorja Emanuela "mallega kralja morona" ali tepčka, maršala Badoglio pa "visoko stoječega fašista."

Neavtorizirana oddaja

Predsednik Roosevelt je dejal da besedilo omenjene radio-odaje ni bilo predloženo pred oddajo poklicanim avtoritetam in da bi se omenjena radio-odaja nikoli ne glasila tako, ako bi bilo besedilo poprej pregledano. Sedaj se vrši tozadevna stroga preiskava, nakar bodo vsi oni, ki so zagrešili ta prestop, odslovljeni.

Papežev posredovanje za mir

MADRID, 27. julija. — Iz verodostojnih virov naznanjajo, da se papež Pij na vse kriplje trudi, da bi izposloval sporazum med Italijo in zavezniki, in da se je v to zadevo že aktivno vmešal tudi Harold Tittman, ameriški odpravnik poslov v Vatikanu.

Italijani odklanjajo fašizem

Poročila iz Berna naznanjajo, da razpravlja maršal Badoglio o mirovnih pogojih z zavezniki, dočim istočasno naznanja rimski radio, da je italijansko ljudstvo odklonilo fašizem.

Na sliki je ogromno jadralno letalo, to je letalo brez motorjev, ki ga je nedavno neki bombnik povlekel preko Atlantika v Anglijo. Letalo je na prednjem koncu odprto, kjer nakladajo tovor.

Prihajanje Nemcev v Italijo

Nadaljna poročila naznanjajo, da prihajajo nemške čete skozi Brennerjev prelaz v severno Italijo, katero bodo branili pred napadi zaveznikov.

Važna konferenca

Italijanski zunanji minister je danes konferiral v Rimu s turskim poslanikom. Temu razgovoru pripisujejo veliko važnost, ker smatrajo, da je Italija naprosila Turčijo, da bi slednja nastopila kot posredovalka med Italijo in zavezniki.

Pobijanje fašistov

Italijansko časopisje, ki je prispelo v Švico, naznanja, da je tekotom izgrezov v Milanu množica osvobodila iz ječe 74 antifašistov. V izgreduh je bilo ustreljenih ali zaklanih devet fašistov, med njimi en milijnik, 40 je bilo težko, nad 100 pa lahko ranjenih.

Fašisti, oboroženi s puškami, strojnimi in bombami, so se zabarikadirali v nekom poslopju na Plinto cesti v Milanu, kjer nadaljujejo s svojo brezupno obrambo.

Italijanska armada je prevzela v Milanu vso oblast ter zaprla fašistične klube.

Slovenski izumitelj

Mr. Frank Chepirlo, 827 East 93rd St., je po poklicu masinist ter se bavi tudi z raznimi iznajdbami, katere je že predložil ameriški vladi. Nedavno je izročil kapetanu Robb Jamesu neko precizno napravo za merjenje, katero je sam zasnoval in izdelal, zatem pa je naredil načrte za zložitveno mizico za zemljevide, katero je tudi sam izdelal do največjih preciznosti, nakar jo je poklonil generalu MacArthurju. General bo vporabljal mizico, ki je skrajno lahka in praktična, na bojnih Daljnega vzhoda, kjer se njegove armade bore proti Japoncem.

Mr. Chepirlo izjavlja, da ima na razpolago več praktičnih iznajdb, s katerimi se bo okoristila ameriška armada. — Slovenskemu izumitelju čestitamo!

SLIKE

Pod pokroviteljstvom Grdinove firme se bo nočoj ob 8. uri kazalo slike v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Videlo se bo vso Notranjsko, kolikor se je bilo moglo posneti v filmih do leta 1931, od Preserja do Nadleska, ki je pogorel leta 1931, ter odkritje plošče na Vilharjevem domu.

SEJA

Članice društva Marije Vnebovzete št. 103 ABZ so prošene, da se nočoj ob 7:30 uri udeležijo seje v Slov. domu na Holmes Ave., radi pogreba pokojne sestre Agnes Korošec. Katera se ne more udeležiti seje, naj bo ob 8. uri v Svetkovem pogrebem zavodu, da se pokojnici izkaže zadnjo čast. — Prošene so članice, da se tudi udeležijo pogreba.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

NAROD KRPANOV, KI MU VLADAJO PRITLIKAVCI

II.

Narodna osvobodilna armada je zbrala okoli sebe široke sloje jugoslovanskega naroda, ne glede na vero—pravoslavne, katoličane in muslimane ali mohamedance. Narodno gibanje za osvoboditev je ujedinilo v svojih vrstah delavce in kmete, častnike in navadne vojake, inženirje, odvjetnike, zdravnike, profesorje, učitelje in duhovnike.

Med partizani so najbolj znani ljudje v Jugoslaviji, kakor N. Požderac, bivši senator in voditelj jugoslovanske mohamedanske organizacije, Pavle Savić in Sima Milošević, profesorja beograjske univerze, Milan Balaban, bivši poslanec zemljoradniške stranke, Pavel Kree, poslanec Hrvatske seljačke stranke in drugi. Med Slovenci je poleg drugih omeniti **Edvarda Kocbeka, profesorja in katoliškega pisatelja**, o katerem smo že pred časom poročali, da se je moško zavzel za španske lojaliste v "Dom in svetu" ter drugih katoliških publikacijah. Vsi ti ljudje se že skoro dve leti bore rano obrami z bore narodne osvobodilne armade za osvoboditev svoje domovine.

Teritorij, ki ga drži Narodna osvobodilna armada, se neprestano menja, kakor pač zahtevajo prilike in strateške potrebe borbe. V teku dveletne osvobodilne borbe so partizani vedno kontrolirali veliko število mest, trgov in vasi. Začetkom leta 1942 so imeli partizani v svoji oblasti 30 mest ter okoli pet tisoč štirjaskih kilometrov ozemlja.

V vseh teh krajih so bili odprti vzgojni centri, v katerih se je pojasnjevalo ljudstvu cilje narodne osvobodilne borbe. Otroke, ki so izgubili svoje roditelje, se nameršča v dečkih domovih, daleč od področja vojnih operacij. Prav tako so bile povsod odprte bolnišnice za ranjence, ki jih oskrbujejo zdravniki, kateri so se pridružili kot prostovoljni partizanom. Med njimi so zdravniki, ki so znani svetovnim medicinskim ustanovam, kakor na primer univerzitetni profesor Milošević.

Kakor na osvobojenem, tako se tudi na okupiranem teritoriju tiska veliko število časopisov, revij in informativnihulletinov. Dalje je bila organizirana izložba partizanskega tiska, ki je doživela ogromen uspeh med prebivalstvom osvobojenih mest. Revija "Partizan" in časopis "Borba" sta tednika, ki sta zavzemala na razstavi vidno mesto.

V Sloveniji je bilo razpisano Posojilo svobode za financiranje narodne osvobodilne borbe. Posojilo je bilo z veliko naglacio podpisano ne samo na osvobojenem, temveč tudi na okupiranem ozemlju.

Uspehi jugoslovanskih patrijotov so bili doseženi za ceno težkih žrtev, ker si okupatorji prizadevajo, za vsako ceno zatreti osvobodilno borbo. Fašistični bombniki bombardirajo obljubljena mesta na osvobojenem ozemlju, in 20. maja so nemški bombniki vrgli okoli 20,000 kilogramov bomb na Žabljak, malo mesto v Črni gori. Meseca aprila lanskega leta so okupatorji izdali zakon, po katerem se sorodniki partizanov jemljejo kot talci. Toda tudi tem brutalnim hitlerjevskim odredbam ni uspelo preprečiti širjenja osvobodilnega gibanja.

V prizadevanju, da zatro osvobodilno borbo, izzivajo okupatorji tudi notranje bratomorilske borbe. Leta 1942 so imeli pri tem nekoliko uspehov, ko se jim je posrečilo pridobiti nekoliko voditeljev tako zvanih četnikov, ki so smatrali partizane, ne pa okupatorjev, za svoje sovražnike. (V zadnjih poročilih iz Kaira in Londona, se Mihajlović odpoveduje tem "kvizlinškim četnikom," kakor jih imenuje in o katerih pravi, da so delali brez njegove vednosti in na svojo roko. Uredništvo).

Ni bilo zastoj, da je fašistični časopis "Giornale d'Italia" leta 1942 pisal, "da se mora na partizansko vojno odgovoriti z iste vrste vojno, za kar pa je potrebno sode-

lovanje prebivalstva." Vsa ta politika italijanskih okupatorjev je bila odobrena po nemških generalih in Gestapu pri ustvarjanju vazalske armade s pomočjo četnikov, ki so jim znane lokalne razmere, vsi hribi in steze.

V zvezi s tem je treba naglasiti vlogo generala Mihajlovića, vodje četnikov in vojnega ministra v jugoslovanski vladi. Dne 5. decembra 1941 je beograjski fašistični dnevnik "Novo Vreme" zapisal. "Ljudje Draže Mihajlovića, ki se zavedajo svoje srbske nacionalne dolžnosti, so se pridružili vladi generala Nedića in njegovim vojnim odredom."

Meseca marca je glavni štab narodne osvobodilne vojske zaplenil dokumente o sporazumu, ki je bil sklenjen med Mihajlovićevim pomočnikom Jevdjevćem in italijanskim generalom Roatto. Ta sporazum je bil sklenjen dne 29. septembra 1942. Na podlagi tega sporazuma se je italijanska komanda obvezala, da bo oskrbovala Mihajlovića z orožjem in denarjem za "izplačevanje" vojaških plač, ki imajo biti dvignjene na višino italijanskih vojaških plač."

(Dalje prihodnjič)

UREDNIKOVA POŠTA

Za pomoč domovini

Cleveland, Ohio. — V petek večer se je vršila redna seja Slovenskega ameriškega narodnega sveta postojanke št. 48, v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Ako ne bi imeli na tej vzhodni strani več ženskih društev, ne vemo kdo bi se potem brigal, da izhajamo od naroda, kateri potrebuje pomoči v tej strašni vojni furiji. In, da se ta narod združi kot ena sama družina.

Mi slišimo danes veliko kritike proti diktatorjem radi njih krutosti. Da bi pa tisti, ki kritizirajo pri jaslih, kjer se toči hladno pivo, prišli tja, kjer se rešujejo taka vprašanja in razmotriva kako se naj reši naš narod takih nadlog, tam jih ne vidite, da bi dali podporo onim, ki se v takem smislu trudijo.

Prišlo je vprašanje po Primorskih Ameriških Slovenskih sotrudnikih, zakaj ni na takih sejah večje vdeležbe, ker bi moral biti mesto 20 zastopnikov saj 500 navzočih onih rojakov, ki imajo svojeje po sovravniku okupiranem ozemlju Slovenije.

Da, precej vas je v metropoli, ki se ne strinjate z mano. Tudi sem eden tistih, ki se ne strinjam vselej z vami. Ali pa naj bo to vaš vzrok, in moj vzrok, da naj ne delujeta skupno, za tvoj in moj narod? Pomisli to, ker moje mišljenje je, da to ne sme biti najin vzrok, ker najin narod je v nevarnosti, in rabi skupne pomoči vseh naših rojakov in naših urednikov, ki lahko služijo v korist tega naroda, ali pa v škodo.

Na tej seji se je tudi kritiziralo The Cleveland Plain Dealer, ker ima nekaj dopisnikov, ki poveljujejo veliko Srbijo, in kritizirajo posebno hrvatski narod. Reklo se je, da bi šli ali poslali deputacije, ki bi povedala uredniku Plain Dealerja, da se preneha z tako hujskaško gonjo, napram Jugoslovonom. Ker so nam znane ameriške poročevalne agenture in njih dopisniki, in vemo, da jim tega ne bodo preprečili, ker so njih plačani člankarji, kot na primer Westbrook Pegler, ki je plačan, da udržiha v The Cleveland Pressu po unijskih delavcih. Taktika ameriških časnikarjev je: Za vsacega nekaj, pa naj bo okusno ali pa poprano. Kar moramo mi storiti je, da dobimo zmerno osebo v časnikarstvu, ki bi pobijala tiste članke tam, kjer se pojavljajo. To bi bilo najbolj praktično, ako je izvedljivo.

Eden, ki se mnogo trudi je Joseph Durn, in tako se je pri postojanki nabralo že precej govorine. Zastopniki so poročali od njih društev, da se njih družstva odzivajo, in nekatera bodo prispevala mesečno, nekatera,

kadar bodo mogla. Slovenski delavski dom bo prispeval \$5 mesečno, in prejeli smo že kar \$65 kot predplačilo. Zadruga se je odzvala, da bo prispevala za SANS, in bil je navzoč zastopnik društva "Mir" št. 142 S. N. P. J., ki je poročal, da bo društvo prispevalo \$6 mesečno. Vse to je dobro znamenje. Zapisnikar bo lažje poročal o ostalih društvih.

Kar je tukaj zapisano je le spomin predsednika, ki je bil prisiljen prevzeti, in sedaj je njegova dolžnost, da vas spodbuja k delovanju za vašo rojstno domovino, ki vam je dala življenje kot vaša mati, in obe ste vaše matere! Zato ne pozabite vaših mater!

Vedite, da tudi dopisnik dela, in ne samo sedem dni na teden, ampak osem, ki je dan več kot v kolektoru. Da delate to naj vas ne zadržuje od najvažnejšega dela za rešitev našega naroda. To bo to končano — moram takoj v službo, ampak spomin domovine je prvi, dasi je preko 40 let kar sem jo zapustil, kot 17-letnik. In ali jo naj pozabim? Ne!

Frank Barbič.

Odziv farmerjev

Painesville, Ohio. — Cenjeno uredništvo: Ker pošta ni tako pri rokah, pošiljamo \$2.00 za slovenske ujetnike kar v pismu.

Naša želja je, da bi bili čimprej osvobojeni, ter da bi se našel še kateri kakor Mr. Škorjanc, da bi se potrudil pogledati za omrežje, da bi našel še druge skupine, da bi se jim pomagalo do osvoboditve.

Kakor se razvizi iz časopisja, je še veliko Slovencev, ki so bili primorani iti pod tujim jarmom v klanje, ne samo naši Primorci in Notranjci, naših nesrečnežev je pa največ, ker jih je k temu primoral krvičeljni Italijan.

Zavedal naj bi se sleherni, ki ga je slovenska mati rodila, ne samo Primorci in Notranjci, da je treba delovati, la bi enkrat naš slovenski narod zlezal izpod tujčevih pet. To je iskrena želja farmerjev.

Mr. in Mrs. John Prelc.

Epidemije na ozemlju, zasedenem od Rumunov

Nekje v Evropi, 9. julija (ONA) — Epidemična forma paralizne, tudi ona, ki je znana pod imenom Lathyrism, ki udara v noge, je začela razsajati med stotinami židovskih deportancev v Ukrajini, katere so prisilili, da uživajo škodljiva semena. To poročilo prihaja iz rumunskih krogov.

Vsi židovski deportiranci so morali pod grožnjami delati v delavskih bataljonih, ki grade vojaške objekte. Odstotek smrtnih slučajev je izredno visok.

Odhod senatorjev na fronto

Na gornji sliki je pet ameriških senatorjev, ki so bili izbrani, da si ogledajo svetovne bojne fronte. Od leve proti desni so: A. B. Chandler iz Kentuckyja; James M. Meade iz New Yorka; R. B. Russell iz Georgije; Ralph O. Brewster iz Maine in Henry C. Lodge iz Massachusettsa.

Novo nemško kršenje mednarodnega prava

Tujerodni prisilni delavci morajo v nemško vojaško službo (United Nations Information Office)

Ko so razširili dekret o prisilnem delu na mladino in dijaštvo, so začeli Nemci uporabljati delavce iz zasedenih dežel tudi v nemški vojski.

To najnovejšo kršenje mednarodnega prava—katero nemška oblast odprito priznava je posledica hude delavske krize, obenem pa tudi namerno izvedena kampanja, ki se je začela, ko je izbruhnila vojna na vzhodu.

Ko je začel Hitler pred štirimi meseci klicati na nabor 500,000 nemških delavcev, da nadomesti ogromne izgube pri Stalingradu, je izvedel istočasno totalno mobilizacijo v zasedenih deželah. Komisar dela Fritz Sauckel, je bahavo izjavil, da bodo dvignili Nemci armado od 2,500,000 ljudi v zasedenih ozemljih in z njo branili svoj narod. "Novi red". Nemški administratorji in njihovi valpeti so pripravili sezname vseh telesno sposobnih moških, za prisilno delo v Nemčiji. Dokaz zato, kaj so nameravali, čitamo v nemških naredbah v Belgiji in Norveški — da je treba staviti na čelo teh seznamov za deportacijo moške od 20 do 33 let.

Ko so postopoma izginalje njihove rezerve delavskih sil, so Nemci začeli kampanjo, da si preskrbe tujerodnih rezervistov za svojo vojsko. Najprej so ojačili napadalne organizacije v satelitskih deželah, v katerih so uvedli obvezne mladinske organizacije. Najprej z izgovorom, da jih bodo uporabljali le na lokalni domači fronti; toda kmalu so začeli odhajati ti hlapčevski sodelovalci na vzhodno fronto — z grozo in presenečenjem so spoznali belgijski rekristi, norveški hrdmen, francoski fašisti in danski nacionalni socialisti, da bodo morali na rusko bojišče. Od Nemcev kontrolirano domače časopisje je s posebnim povdankom objavljalo smrtne slučaje. Vendar pa vsa ta kampanja ni dosegla mnogo — število teh prostovoljcev je ostalo majhno.

Nabori popolnoma rednega značaja za nemško vojsko se omejuje na ozemlja, ki so bila, kakor pravijo, "incorporirana" v rajh. Tako so v mesecu avgustu 1942 razpisali nabore v Alžirski, Lotringiji, v Luksemburgu in v zapadnih pokrajinah Poljske. (Ta seznam opušča tukaj navedbo slovenskega ozemlja na Štajerskem, Gorenjskem in Koroškem — opomba JIC). Do začetka 1943 je bilo že približno 170,000 Poljakov prisilno oblečeno v nemško vojaško uniformo. Zunanji svet pa je začel dognavati posledice te mobilizacije, ko so sovjetska uradna vojna poročila navajala vesti o

dezertiranju Poljakov in Alžanov.

V mesecih april in maj tega leta so poročali zavezniki o ujetju mladih Luksemburžanov, Jugoslovancev in Poljakov v Severni Afriki — vse to so dokazili, da Nemčija čedalje bolj dosledno izvršuje svojo politiko prisilnega naboranja tujerodnega moštva v službo svoje Wehrmacht.

Vsporedno z uspehi zavezniških sil v Severni Afriki in Rusiji, so nemški komisarji za delavsko službo čedalje bolj kruto pritiskali na zasedena ozemlja. Posluševali so se svojih običajnih groženj "lakote in aretacij", udarjali na boben svoje "križarske vojne proti boljševikom" ter celo obljubljali različne privilegije in predprilike vsem onim, ki bi pristali na to, da delajo za nemško vojsko.

Postopek je v različnih deželah po potrebi prirojen posebnim zahtevam vsakega ozemlja. V mesecu marcu so dobili danski državljani okoliščino, v kateri se je zahtevalo od njih, da vstopijo v vojno kot "danski vojniki". Istočasno pa poročila grška vlada, da so morali grški moški od 17 do 45 leta na vezbanje z reflektorji in protiletalskimi topovi na pomorski bazi Salamis. Na Hrvaškem so mobilizirali mlade Hrvate na podlagi lažnjivih obljub in na povelje svojega hlapca Ante Pavelića, jih poslali v Avstrijo, ter jih tam vezbajo pod poveljstvom nemških častnikov. Do meseca aprila so nabrali v Avstriji 9,000 Hrvatov, ki so se vezbali za službo v nemški Wehrmacht.

Ob priliki svojega potovanja na Francoskem meseca marca, je priznal načelnik prisilne delavske službe, Sauckel: "Kadar bo treba oborožiti Francoze in jih poslali v boj, bomo sami francosko vladno v naprej obvestili". Nemška politika na Francoskem je bila politika stalnega in venomer naraščajočega pritiska. V mesecu juniju so Nemci sami javili, da so pozvali 10,000 Luksemburžanov pod orožje, ter da je v Sloveniji razpisan prisilni nabor (nabori so se začeli v Sloveniji že pred enim letom—opomba JIC).

Nemci so si izmislili še drugo metodo, ki naj jih povede do istega cilja — do ojačenja nemških oboroženih sil. Todt-ova organizacija, ki se bavi poleg drugega tudi z oboroževanjem nemške vojske, je pomnožila število svojih delavcev na 1,500,000. Nemški podatki trde, da so ti specializirani delavski oddelki, ki so bili prej čisto nemški zdaj sestavljeni iz mešanih skupin, včasih z 90 odstotkov tujerodnih delavcev; zaposleni so pri zidanju utrdb po obalah od Grčije do Norveške in pri zalaganju nemške vojske na.

z vsem potrebnim. Oni Francozi, katere so deportirali na prisilno delo v Nemčiji, so bili najprej v Todt-ovi organizaciji. Prišli šele pozneje na rusko fronto. Trenotno kopičijo Nemci s posebno naglacio takozvane "izredne rezerve", katere pravljajo za slučaj, da bi bil prometne zveze pretrgane.

Pred 14 dnevi so dali določiti kom in mladino na izbiro, da se odločijo ali za nemško vojaško službo, ali pa za delo v nemški vojni industriji. Kakšna je nemška podlaga te alternativne vidimo iz poročila, "ki je prispevalo iz Norveške pretekli teden". Nemci so poslali 100 mladih Norvežanov starih 20 let na lažljivo pretezo v vojno s fersko šolo v Svelviku. Nalagali so jih, da pojejo v Norveški šoli in da bodo dobili normalno zaposlitev na Norveškem, ko pa so prispele na lice mestu so naleteli na nemške vojaške inštruktorje — oblekli so jih v nemško vojaško uniformo in jih prisilili, da pozdravljajo nemške častnike. Cilj njihovega vzbujanja ni bil nič drugega, kot se izurijo za šoferski posel na vzhodni fronti. Pred kratkimi dajila norveška vlada, da je bilo deset Norvežanov, delavcev v tovarni letali v Kjelleru, poslanih na Finsko, kjer morajo zdaj delati kot mehaniki nemške Luftwaffe.

Kaj so Nemci dosegli s temi svojimi poskusi ojačevanja vojske, je vprašanje, na katero ni lahko odgovoriti. Ako štejemo vojne ujetnike, se nahajajo danes v Nemčiji preko 8,000,000 moških iz drugih evropskih dežel, torej povprečno tretjina vseh delavcev v nemški industriji. Njihova moralna in sposobnost sta pomajhnjeni, tako da je čisto potrebno, da jih stražijo oborožene stražarje. Tudi opozicija proti totalni mobilizaciji je huda povsod.

Stavke so izbruhle v Lyonu, v Liege-u in v Radomu (Poljska). V mesecu aprilu je bomba uničila v delavski borbavi Oslu 90,000 delavskih registracij. Sabotaža je preplavila vsa okupirana ozemlja. V maju so se uprli Grki, vdrli v ministrstvo dela v Atenah in zahtevali vse sezname statističnega delka. V mesecu juniju je v Bruxelles zmanjkalo 16,000 delcev iz delavske borze. Tudi holandski patrioti so nedavno vdrli in uničili statistični urad.

Te nepregledne vrste delavcev, s silo potisnjenih v vojno službo tudi pod stalnim nemškim nadzorstvom, nemški stražarjev ne bodo hoteli stati "krma za topove". Morda bi se mislilo, da nabira Nemčija tu svojo "šesto kolono", ki bi morda pospešila njen konec in padec.

Toda videti je tudi z vso jasnostjo, da poskuša Nemčija v napenjanju vse svoje sile, da zgradi organizacijo, ki bi dovolj odporna, da vzdrži erozijski napad zedinjenih narodov, ki ji preti z vseh strani.

Bolgarov je strah invazije

Ankara, 9. junija, (AP). — Uradni list bolgarske vojske "Narodna Obrana" predvideva, da bodo britanske osme armade, katere divizije bodo oborožene z oddelki grških vojakov, pripravljene na Bližnjem Vzhodu za slučaj invazije Grčije in Balkana preko Crete.

Bolgarski vojaški list trdi, da je že pripravljenih na napad zavezniških divizij; list zaključuje z opombo: "Jasno postaja, kaj se bo godilo na Balkanu — a to Bolgarijo zelo zanima, ker je zanja največjega pomena."

MLADA BREDA

POVEST

SPISAL DR. IVAN PREGELJ

(Nadaljevanje)

Čim dalje pa je Jerica čitala, tem večje je bilo razočaranje. Nič o svetnikih, ne, vse kaj drugega je bilo tu pisano. Ali lepo je bilo vendar, in Jerica je dočitala knjigo; v njene misli in predstave so se na mah pomešale nove, doslej nepoznane ji slike, in Jerica je duševno mnogo trpela, ker ni vedela, kam bi te nove slike razpostavila, kako bi jih umela. Noč in dan se je mučila odslej. Zaglobila se je v vroče premišljevanje mučeniških življenj. Ali v sredi teh slik je nakrat opazila nekaj tujega: sliko iz one male knjige.

Ta doživljaj je bil že tako utrujen in zbegano dete se bolj zbegal. Podobna je bila bolj senc, nego mladi deklici. Malomarno je motrila okolico na Peči, zdelo se je, da je skoro nečutna.

V takem razpoloženju je bilo do onega usodnega večera na Peči, čigar neradovoljna priča je bila. Ker je bila po svoji naravi plašna, je napravil prizor na njo tolik vtis, da je skoro polmrtva z drhtečimi ustnicami padla pod mizo. Na srečo jo je začel Anže ječati in ji pomagal. Potegnil jo je izpod mize in jo odvedel iz sobe.

"Ti moraš iti zdaj spat," je dejal očetovski.

Pripeljal jo je v kuhinjo, toda deklica je drhtela še huje.

"Le spat pojd lepo, Jerica," jo je ogovarjal Anže. Ona pa se je bila krčevito oprijela njegove roke in je trepetajoč drgetala:

"Strah me je, strah!"

"Čakaj," je dejal, "te pa pospremim, da te ne bo strah." In odvedel jo je po stopnicah v podstrešje, kjer je imela svojo posteljo v temnem kotu.

"Prižgi luč, prižgi," je prosila. Otikal je leščerbo in odhiti v kuhinjo prižgat. Ko se je vrnil, je našel Jerico oblečeno ležati na postelji, z rokama preko oči in še vedno drhtečo. Kaj ji je, je pomislil, zakaj se neki tako boji? Pristopil je z leščerbo prav k nji in jo poklical po imenu. Odprla je oči.

"Ali te je še strah?" je vprašal.

"Še, še, še!" je drhtela.

"Zaspi, to preide," je odvrnil fant.

"Ne, ne," je šepetala, "ne morem spati, ne bom spala."

"Ali ti je slabo," se je domislil tedaj Anže.

"Ne vem," je odvrnila, "bojim se, bojim!"

"Ali česa se bojiš," je govoril Anže, "saj sem jaz pri tebi. Ali hočeš, da ti kaj berem?"

Segla je pod odejo in izvlekla drobno knjižico. Anže jo je vzela. "Kaj naj čitam?" je vprašal.

Tedaj se je ona napol dvignila in se sklonila k njemu: "Anže, ne pravi nikomur, da sem bolna, dala bi me od hiše. Jutri bom zdrava. A tedaj čitaj, čitaj!"

"Kje?"

"Tu," je razgrnila deklica strani. Anže pa se je pomaknil k luči in začel čitati:

"Aj, je lepa mlada Breda, z okna v belo polje gleda;

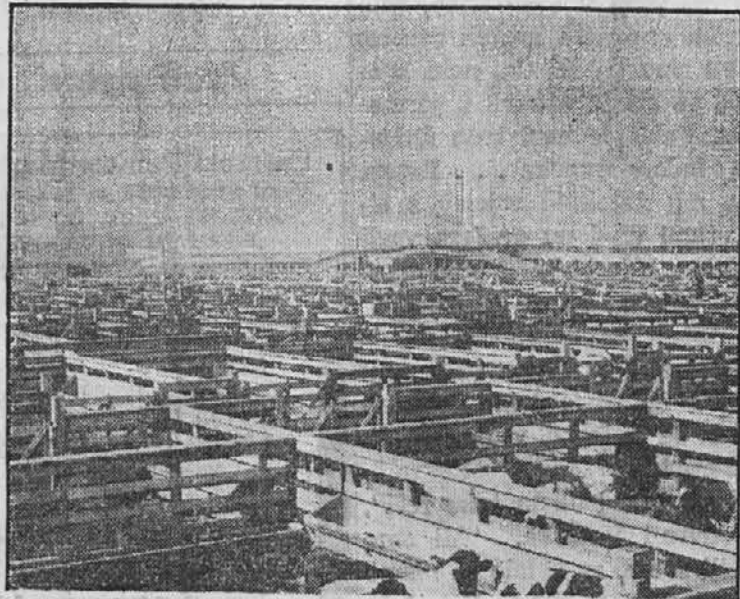
z okna v belo polje gleda;

Vaje ameriškega vojaštva

Na sliki so vojaki iz Camp Edwards, Mass., ki se vadijo v streljanju na produ obrežja, na katerem so se izkrcali.

STOCKYARDS ALMOST EMPTY

CHICAGO—Photo made at the Union Stock Yards, here, world's greatest live stock market, of pens which normally hold thousands of cattle awaiting processing for human consumption in the world's largest packing houses. Shipments arriving currently are one-third those of a year ago, and city butcher shops report scarcity of beef.

v belem polju gre stezica, ob strezici je meglica.

Z okna v belo polje gleda, mater ogovarja Breda.

Anže je preстал in se začuden ozrl na Jerico.

"Čitaj, čitaj," je šepetala z napol zaprtimi očmi. Anže pa je čital dalje:

"To ni rosnih polj meglica, to je trudnih konj sapica;

z Bogom draga moja mati, ko po mene grejo svati;

komaj vi ste me rodili, že ste hčer me zaročili!"

Mati Bredo tolažila, s pečo ji lase pokrila, jo za mizo posadila,

svate v hišo povabila."

Zopet je prenehal Anže in se ozrl na Jerico. Ležala je nepremično; stoprav, ko je prenehal, so se ji zgenile ustnice, in Anže se je poglobil zopet v knjigo:

"Sedli so za mizo svati, vsi so v svili, vsi so v zlati.

Sladko vinčice so pili, se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

se od ježe odpočili,

Pod nemško in laško okupacijo

Nasilno ponemčevanje Slovenije

Budimpeštanski list Pester Lloyd, ki izhaja v nemškem jeziku, poroča dne 13. aprila o "preureditvi" zemljiščnih knjig na Spodnjem Štajerskem. Iz tega poročila je razvidno, da nameravajo Nemci, ki so že razlastili — to je, oropali — nad desetstisoče slovenskih posestnikov in odgnali v suženjstvo skoro 200.000 Slovencev, še enkrat natančno pregledati dosežene rezultate in nadaljevati konfiskacije. Besedilo tega članka je naslednje:

Madžarski minister zunanjih zadev opozarja madžarsko javnost potom časopisja na razglas, ki je izšel v "Grazer Tagespost" od 6. marca 1943, ki naznanja, da bodo zemljiščne knjige v spodnje-štajerskih okrajih Krško in Trbovlje preurejene.

Posestniki nepremičnin v teh okrajih morajo prijaviti svoja posestva v teku šestih tednov, ki slede 1. marca, in predložiti uradu komisarja za civilno upravo svoje lastninske dokumente.

Poleg svojih zakonitih posestnih listin morajo prijaviti posestniki tudi svoje ime in svojo narodnost.

"Kdor ne bi pravočasno prijavil svoje posesti in oddal zahtevanih podatkov, izgubi vse svoje lastninske pravice in po 31. decembru 1944 ne bo mogel zahtevati nikake odškodnine.

(Presenetljivo je, in povsem neobičajno, da se madžarsko ministrstvo na zunanje zadeve nanaša na članek navadnega graškega časopisa — iz tega je treba zaključiti, da madžarska vlada o tem ni bila uradno obveščena. Verjetno je, da grozi razlasev ne le slovenskim,

temveč tudi drugim ne-nemškim posestnikom v teh krajih Slovenije. — Opomba JIC).

Srditi odpor jugoslovanskih partizanov

NEW YORK, 6. julija (United Nations Information Office) — Jugoslovanski partizani — o katerih smo že poročali, da so prebili tri zaporedne linije nemško - italijansko - ustaško - bolgarskih čet — so z velikimi silami začeli proti-ofenzivo v Hercegovini in vzhodni Bosni.

Na ozemlju vzhodne Bosne so zasedli partizani štiri kraje in sicer: Vlasenico, Srebrenico, Olovo in Han Pijesak. Srebrenica je važno središče lesne industrije.

V Sloveniji so partizani napadli dva vojaška vlaka in uničili več lesnih žag, ki so delale za Nemce.

Štiri taborišča so odprli na albanskem ozemlju, toda koliko je tam interniranih, ni znano.

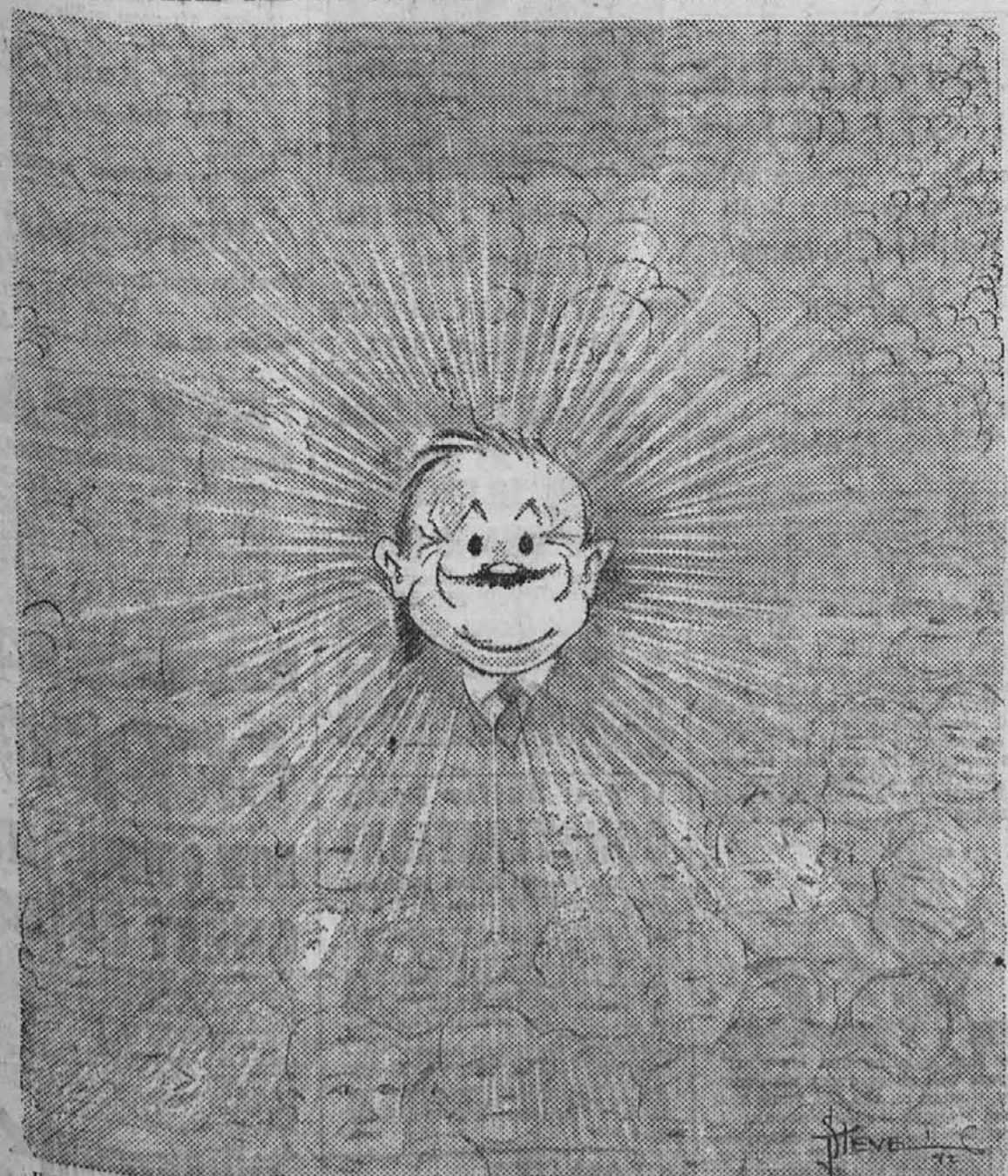
HOW YOUR SALVAGE HELPS HIM

HOUSEWIVES IN BRITAIN hoard every bit of "rubbish" around the house. This British Government poster shows them how every scrap of salvage helps the boys on the battlefronts.

SAVE!
YOUR OLD PAPERS
CALL THE
SALVATION ARMY
HENDERSON 5357

FIND THE MAN WITH THE MOST WAR BONDS

U. S. Treasury Dept. WSB 722A

Courtesy Syracuse Post-Standard

"THAT LITTLE GAME" Inter-nat'l Cartoon Co., N.Y.—By B. Link

SQUIRE EDGEGATE —Just Like a Man

BY LOUIS RICHARD

PUSTOLOVŠČINE

DOBREGA VOJAKA

ŠVEJKA

V SVETOVNI VOJNI

JAROSLAV HAŠEK

(Nadaljevanje)

Učitelj pa je vzdihnil: "Ko pa ta gospod avditor ne zna dobro češki. On trdi, da se pravi uši "feš" (namesto "veš"—Op. prev.), a samcu uši bi se moralo reči fešak, ne pa ušivec. Wir Kennen uns're Pappenheimer."

"Skratka, za vas je reč opasna," je rekel švejk; "toda ne smete izgubiti upanja, da se vse še preobrne na bolje. Cigan Janeček v Plzni leta 1879 tudi ni obupal, ko so mu devali že vrv okoli vratu zavoljo dvojnega roparskega umora. In prav je storil, zakaj v zadnjem trenutku so ga odvedli izpod vislice, ker ga niso mogli obesiti: bilo je namreč haš na dan cesarjevega rojstnega dne. Tak so ga obesili šele naslednjega dne, a cigan je imel še tako srečo, da je bil tretji dan nato pomiloščen. Razprava bi se morala obnoviti, ker je kazalo vse, da je bil storilec pravzaprav drug Janeček. Torej so ga morali izkopati na zločinskem pokopališču in ga rehabilitirati na plzensko katoliško pokopališče. Potem pa se je šele dognalo, da je bil cigan evangelik; torej so ga še drugič izkopali in prepeljali na evangelsko pokopališče in potem . . ."

"Potem dobiš par zaušnic," se je oglasil stari saper Vodička. "Česa si vsega ne izmisliš! Človek ima skrb za divizijskim sodiščem, a ta mrha mi je včeraj, ko so naju gnali k zaslišanju, razlagal, kaj je — roža iz Jeriha."

"Ali ne!" se je branil švejk. "Tisto niso bile moje besede. Tako je razlagal Jakob, sluga slikarja Panuške, neki stari babi, ko ga je vprašala, kakšna je roža iz Jeriha. Rekel je torej: Vzemite suho kravje blato, položite ga na krožnik, polite z vodo in krasno vam zazeleni. A to je roža iz Jeriha . . . Jaz si te bedarije nisem izmislil, ali sem te hotel ž njo samo pozabavati, Vodička."

"To pa to!" je pljunil Vodička zaničljivo. "Človek ima polno glavo skrbi, kako se izmuzne iz šlamastike, ti pa ga zabavaš s kravjim blatom! Mene ima samo ta misel: kako priti odmah ven, da obračunam z madjarskimi lopovi! Pri tem pa se moram pretvarjati in razlagati avditorju, da nimam proti Madjarom čisto nobene mrtnjice. Pasje življenje! Ampak, ko dobiš takega madjarskega falota v krepelj, ga zadaviš kakor ščene! Jaz jim dam 'istem al-meg a magyar'! Poravam se z njimi, da bodo o meni še govorili!"

Na hodniku so se oglasili koraki in klicanje straže: "Zuwachs!"

"Spet nas bo več!" se je razveselil švejk. Dveri so se odprle, in v ječo so pahnili enoletnega prostovoljca Marka.

"Hvaljen bodi Jezus Kristus" je rekel, ko je vstopil, na kar je švejk odgovoril za vse: "Na veke, amen."

Marek je zadovoljen pogledal švejka, položil na tla odejo, ki jo je nosil s seboj, ter prisedel na klopi k češki koloniji, si razvezal gamaše in vzel iz zavojev umetno skrite cigarete, katere je razdelil; potem je potegnil iz

čevlja košček, prižigalne plošče škatle za vžigalice ter nekaj vžigalic, spretno razpolovljenih po glavicah. Previdno si je prižgal cigareto, dal vsem pripaliti in rekel mirno: "Obtožen sem upornosti."

"Kako si se pa uprl?" je vprašal Vodička in s simpatijo ogledoval enoletnika.

"Na glavni straži nisem maral snažiti stranišč" je odgovoril Marek. "Zato so me odvedli pred obrsta. To je lepa svinja. Kričal je name, da sem navaden arestant, da se sploh čudi, da me zemlja še nosi in se ne preneha vrteti nad sramoto človeka, ki mora vzbujati legnusi in zaničevanje svojih predpostavljencev. Odgovoril sem mu, da so prirodni zakoni silnejši, nego portke enoletnih prostovoljcev, a da želim zvedeti, kdo me more prisiliti, da naj snažim stranišča, ki jih nisem ponesnažil, čeprav bi imel pravico storiti tudi to po tej svinjski kuhinji regimenta, po tem gnilem zelju in mehki koštrunovini. Gospod obrst ni med mojimi govorniki delal nič drugega, nego kazal zobe kakor kobila, ko grize zmrzlo repo; potem pa je name zarjovel: "Torej ali boste snažili stranišče ali ne?"

"Pokorno javljam, ne bom."

"Kruciturken, vi boste snažili ne enega, nego sto stranišč!"

"Pokorno javljam, da ne bom snažil niti sto niti enega!"

"In tako je šlo neprestano: Boste snažili? — Ne bom . . ."

Obrst je tekal po kanciji kakor pobesnel, končno je sedel in rekel: "Premislite dobro, sicer vas izročim divizijskemu sodišču zaradi upornosti! Nikar si ne domišljajte, da boste prvi enoletni prostovoljec, ki je bil v tej vojni ustrelen! Na Srbskem smo obesili dva enoletna prostovoljca od desete stotnice in enega smo ustrelili od devete. A čemu? Zaradi njihove trmoglavosti. Dva sta bila obešena, ker sta se branila prebosti ženo in dečka nekega čužaka pod šabcem, a enoletnik od devete kompanije je bil ustrelen, ker ni maral iti dalje in se je izgovarjal, da ima otekle noge in da je plattfuss . . . Torej, ali boste snažili stranišče ali ne boste?"

"Pokorno javljam, da ne bom."

Obrst se je ozrl name in rekel: "Čujte, niste morda slavjanofil?"

"Pokorno javljam, da nisem."

Potem so me odvedli in mi naznanili, da sem obtožen upornosti."

"Najbolje storiš," je rekel švejk, "ako se zdaj izdaš za bebca, dedično udarjenega . . ."

"Dandanes," je dejal Marek, "na vojni že nihče več ne veruje v dedično bebavost, ker sicer bi morali zapreti v blaznice vse generalne štabe."

V okovanih vratih je zarožljaj ključ in vsopil je profos: "Infanterist švejk in saper Vodička h gospodu avditorju!"

Stopajoč po cesti k novemu zaslišanju v pisarno divizijskega sodišča, ki je bilo nameščeno na drugi strani in v drugi baraki, je dejal Vodička švejku:

"Pazi, da se ne zarečeš in da ponoviš, kar si povedal do se-

Sovjetska mladina

Na sliki so ruski dečki v Moskvi, ki se radijo v streljanju in drugih vojaških opravilih. Moderna vojna je dokazala, kako važno je, ako se zna braniti vse prebivalstvo.

INVESTS 100% OF HER SALARY IN WAR BONDS

CLINTONVILLE, WIS. — Virginia Van Laarhoven, whose husband is a sergeant in the Marines now fighting somewhere in the Pacific — is investing 100% of her salary in war bonds. She is Bond Girl at the Four Wheel Drive Auto Co. here and her job is to deliver bonds to employees, 92% of whom are investing 10% or more of their pay in bonds. Photo shows Mrs. Van Laarhoven delivering a bond to Earl Stillman.

daj! Torej glavno je, da si videl, kako so me napadli tisti madjarski falotje. Saj sva vendar vse to storila na skupni račun."

"Nič se ne boj, Vodička!" ga je miril švejk. "Prava reč, staki pred takimle divizijskim sodiščem! Moj ljubi, včasih je bilo to vse drugače kratko. Ko smo bili nekaj v kasarni vsi zaprti, nam je pravil učitelj Herak, ki je z nami služil aktivno, da je v praškem muzeju knjiga,

v kateri so zapisane vojne obsodbe iz časa Marije Terezije. Vsak regiment je imel svojega rablja, ki je moral vojake svojega regimenta in za vsakega je prejel terezijanski tolar.

Včasih si je tak rabelj zaslužil do pet tolarjev na dan. Kajpada so bili takrat veliki regimenti in vedno so jih dopolnjevali po vaseh."

"Ko sem bil v Srbiji," je rekel Vodička, "so v naši brigadi obešali čužake za cigarete. Treba se je bilo le priglasiti. Vojak, ki je obesil čužaka, je prejel deset športk, za žensko ali otroka pa pet. Potem je začela intendantca štediti, in streljali so jih kar v tropah. Z mano je služil cigan. Bilo nam je sumljivo, čemu ga vselej ponoči kličejo v kancijo. Takrat smo stali na Drini. In enkrat ponoči, ko je bil proč, si je nekdo izmislil in je preteknil njegove reči: lopov je imel v rukzaku cele tri škatle po sto športk! Ko se je

zjutraj vrnil v našo tribo, smo ž njim napravili kratek proces. Vrgli smo ga na tla, neki Bjeloun pa ga je zadavil z jermenom. Falot je imel trdo življenje kakor mačka . . . Potem smo mu nateknili rukzak s cigaretami vred ter ga lepo vrgli v Drino. Kdo bi kadil take cigarete! Zjutraj pa so ga iskali."

"Morali so razglasiti, da je dezertiral," je bistro pripomnil švejk, "da se je dolgo pripravljaj in da je pravil vsak dan, da se izgubi."

"Kdo bi mislil na take reči", je odvrnil Vodička. "Mi smo storili svoje, za ostalo se nismo brigali. Tam je bilo to čisto lahko. Vsak dan je izginil kdo, in niti lovili jih niso več iz Drine. Tam je plaval napihnjen čužak poleg našega razsekanega landveraka lepo po Drini do Donave. Kdor ni bil tega vajen, je dobil majhno vročico, ko je videl prvič tak prizor."

"Tistim bi pač morali dati kinina," je rekel švejk.

Vstopila sta v barako s pisarnami divizijskega sodišča, in patrola ju je takoj odvedla v kancijo št. 8, kjer je za dolgo mizo s kupi aktov sedel avditor Ruller. Pred njim je ležal del zakonika, na katerem je stala napol prazna čaša čaja. Prav-

Društveni koledar

AUGUST

1. avgusta, nedelja. — Piknik društva "Nanos" št. 264 S. N. P. J. na prostorih Doma zapadnih Slovencev.

1. avgusta, nedelja. — Piknik društva Nanos št. 264 S. N. P. J. na vrtu Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

5. septembra, nedelja. — Piknik društva "Soča" št. 26 S. D. Z., na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

OCTOBER

24. oktobra, nedelja. — Prireditve s programom, priredi podružnica št. 35, JPO—SS v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. — Pričetek ob 3. uri pop.

NOVEMBER

14. novembra, nedelja. — Prireditve društva "V boj" št. 53 S. N. P. J. v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.

ALI JE TREBA VAŠO STREHO NANOVO POKRITI?

Naša trdka je poznana kot ena najboljših v tem oziru. In delo, ki ga izvršimo je prvotno in zadovoljivo v vsakem oziru. POPRAVLJAMO FORNEZE IN VRŠIMO KLEPARSKA DELA. POKLICITE NAS, CE RABITE NOVO STREHO. DALI VAM BOMO PRORACUN BREZPLACNO

Universal Roofing Service

1515 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: CH. 8376-8377 — OB VEČERIH: ME. 4767

OUR BONDS WILL LAUNCH A SUBMARINE

kar je otresal avditor svojo cigareto ob podstavku krucifiksa in z drugo roko dvigal čašo, ki se je prilepila na zakonik. Nato je listal po knjigi Fr. S. Krausa z mnogoobetočnim naslovom Forschungen zur Entwicklungsgeschichte der geschlechtlichen Moral.

"Was ist los?" je vprašal in ogledoval naivne risbe, skice in slike moškega in ženskega spolnega ustroja, zbrane po učenjaku Krausu po straniščih berlinskega zapadnega kolodvora.

"Pokorno javljam, gospod avditor," je odgovoril švejk, "kamerad Vodička je prehlajen in kašlja."

Avditor se je zdaj šele ozrl in izkušal dati svojemu obličju strog izraz.

(Dalje prihodnjič)

Mali oglasi

Farmers Poultry Market
Vogal SUPERIOR in E. 43rd St.
KOKOSI, RACE, GOSKE,
PURMANI IN JAJCA
Prodajamo na debelo za obcete in priredbe.

STEEL! STEEL!
VENETIAN BLINDS
for a limited time only
J. L. VENETIAN BLIND SALES and SERVICE
Call EN 0448
9-12 A. M.
6-7 P. M.

Strojni operatorji

tudi

učenci

za

DRILL PRESS
SCREW MACHINES
POTTER JOHNSTON
LOW SWING LATHE
ARC WELDERS

PUNCH PRESS OPERATORJI

TEŽAKI

Visoka plača na uro

The Cleveland Tractor Co.
19300 Euclid Ave.

UČITE SE SLOVENŠČINE ANGLEŠČINE

s pomočjo Dr. Kernove knjige Angleško-slovensko berilo

English-Slovene Reader
Cena \$2.00

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

For a Better Day U.S. WAR BONDS

Throughout Norway the "Jössings" know who will be shot next by the Nazi firing squads. They do not know why they will be shot but they know that names of all loyal Norwegians, or "Jössings," are compiled in lists of future victims and their quivering jacks. All of them know that the day of liberation is not for them. They

know that quivering and his storm troopers will shoot every man and every woman on the list when the United Nations invade Norway. Compare the deeds of these Norwegian patriots with your own war efforts and see if you can afford not to buy more War Bonds.
WSS 741A U. S. Treasury Dept.

Mali oglasi

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. HE. 3028
Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

ŽENSKÉ

MOŠKI

za

važno industrijo

Splošna tovarniška dela

Šiht se menja; nič ob nedeljah.

Plača od ure

Arcrods Corp.

4437 E. 49 MI-8790
Južno od Harvard Ave.

Zglasite v delovnik
10. dop. do 5. pop.

Mirna družina

s 3 osebami, išče stanovanje s 4 ali 5 sobami. — Kdor ima za oddati, naj pokliče MU. 1719, ali pa sporoči na 600 E. 117 St. vrata št. 6, M. W.

Pridite in oglejte si
našo zalogo novih spomladanskih zasterov in "draperies."
PARKWOOD HOME FURNISHINGS
7110 St. Clair Ave.
Odprto ob večerih

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsim zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1146 E. 61 St.
6122 St. Clair Ave.
HE 2730

Zakrajsek Funeral Home, Inc.

6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 3113

Mix Lemon Juice
AT HOME TO RELIEVE RHEUMATIC PAINS

Money Back — If This Recipe Fails
Good news travels fast—many of the thousands of folks who now take lemon juice for rheumatic pain—have found that by adding two tablespoons of Allenru to one tablespoonful of lemon juice in a glass of water, they get faster relief for the aches and pains caused by rheumatism, lumbago, etc.
It's no surprise either, for Allenru is a 15 year old formula to relieve rheumatic aches and pains. In fact—if it does not help your money back.
Get Allenru today at any live drugist. Only 45 cents—Do it Now.

If You Suffer From CONSTIPATION!
Try This Famous British Medicinal Salts Now Being Made in U.S.A.

In a glass of hot water put one teaspoonful of Kruschen Salts and drink about half an hour before breakfast. 15 to 20 minutes later follow with your usual breakfast cup of hot coffee or tea. Usually within thirty minutes you get prompt and effective relief and should begin to feel bright and refreshed again. Be sure to follow the simple easy directions.
Now keep this up for 5 straight days—just see if you too don't discover why thousands have found hot water and Kruschen Salts so beneficial in relieving that dull constipated "out-of-sorts" headachy feeling. Get Kruschen Salts today—at all drug stores.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

Mali oglasi

ALI STE PREKO 50.

MOŠKI — ŽENSKÉ

Vi lahko delate v

HOTEL STATLER

v pekarni, perilnici, kuhinji, restavraciji, pri snazenju ali oskrbovanju

SPREJME SE NEDRŽAVLJANE
Prijetna snažna okoliščina in sode za počitek. Tedenska plača, prasta varovalnina, počitnice s plačo.

Zglasite se v sobi 335 E. 12th in Euclid

HOTEL STATLER

9-5. dnevno 9-1 ob sobotah

MONARCH ALUMINUM MFG. CO.

sedaj vrši nujno vojno proizvodnjsko delo, ter ima na razpolago več del za

NEDRŽAVLJANE

kot

LIVARJE

in učence za livarska dela

(Naučite se dobre stroke po visoki plači)

Plača na uro; od komada, "overtime."—Stalno delo.

Izvrstna prilika za nenavadno dober dohodek za delavce, ki se sedaj nahajajo v nemnem delu.

Monarch Aluminum

Mfg. Co.

W. 93rd & DETROIT

Išče se

žensko ali dekle, ki bi pomagala z hišnim delom ob ponedeljkah, celi dan in v soboto celi dan po par ur. — Dobra plača. — Pokličite KENmore 3492.

Rad bi dobil

v najem stanovanje s 4 sobami in garažo; — Samo dve osebi v družini. — Kdor ima za oddati, naj sporoči FRANK BRINSEK, 1260 E. 59th St., zgoraj.

DOMOVI ZA DELAVCE

6 sobna hiša za eno družino, od Groveood . . . \$ 5.00
8 sobna hiša za eno družino, E. 99 in St. Clair . . . \$ 5.50
6 sobna hiša za eno družino, blizu Bratenahl . . . \$ 6.00
6 sobna hiša za eno družino, blizu E. 152 St. . . \$ 4.00

Hiša za 2 družini, 4 sobe zgoraj, 4 sobe spodaj

Nova zidana hiša za 2 družini, 5 sob vsako . . . \$12.00

Hiša za 4 družine, 4 sobe in kopalnica za vsako stanovanje, 4 forneli, velika lota in garaže . . . \$ 7.50

Strainic Realty Co.

15607 Waterloo Road, KE. 4120
IV. 6561

Išče se zemljiškega prodajalca

Hiša naprodaj

6 sob za eno družino. — Vse udobnosti. — Cena \$4,000.

Vpraša se na 15311 Hale Ave.

ECZEMA

EASE THAT ITCH SUCCESSFULLY

Don't bear the torments of eczema another day. Do as thousands of happy people have—use Poslam. Quick, dependable relief. At night, when itching is worse, one application of this CONCENTRATED ointment brings soothing comfort and lets you sleep. 18,000,000 packages sold during 35 years show it must be good. Recommended by many doctors. Sold from coast to coast. Only 50c at all drugists.

POSLAM

© King Features Syndicate All Rights Reserved.

HOW QUINTUPLETS

relieve coughing of CHEST COLDS

Whenever the Quintuplets catch cold, their chests, throats and backs are rubbed with Musterole. So Musterole must be just about the best cold-relief you can buy. Musterole helps break up local congestion in upper bronchial tract, makes breathing easier, promptly relieves coughing and tight, sore, aching chest muscles due to colds. In 8 Strengths: Children's, Mild, Regular, and Extra Strong.

MUSTEROLE

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 0583

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.

COLLINWOODSKI URAD:

452 East 152nd Street Tel.: KENmore 3118